

viny". Pokojnik se je rodil l. 1839. v Milevski in je že kot mlad mož razvil veliko delavnost v mnogi stroki. Odlikoval se je kot učitelj, kot pedagog in beletrist (za mladino), kot žurnalist in končno kot izvrsten govornik, kjerkoli in kadarkoli je bilo treba neustrašeno zastopati interese učiteljskega stanu. Najprej je urejal učiteljski list „Posel z Budče“, l. 1883. pa je osnoval „Učiteljské Noviny“, katere je urejal dolgo vrsto let. Izdal je v tisku zbirko državnih in deželnih šolskih zakonov ter je vrlo pridno sodeloval pri mnogih šolskih in političnih listih. Imel je kot malokdo bister pogled za šolstvo in potrebe učiteljstva; zaradi neobičajne energije in agilnosti ga je postavilo češko učiteljstvo l. 1881. na čelo upravnemu odboru češke učiteljske „Zaveze“. Celih šestnajst let je vodil češko učiteljstvo, sklical nekoliko velikih učiteljskih skupščin in se vselej pokazal vrlega govornika in branitelja učiteljskih pravic. Sodeloval je tudi pokojni Král pri ustanovitvi „Osrednje šol. Matice“ kjer je bil prvi podpredsednik in kjer je deloval kot rojen organizator. Praško učiteljstvo je zastopal v mestnem šolskem svetu. Svojim učencem je bil pravi oče, osnoval je društvo sv. Nikolaja v podporo ubožnim otrokom itd. Zaradi neumornega in blagotvornega delovanja je bil imenovan častnim meščanom zlate Prage in častnim članom vseh okrajnih učiteljskih društev čeških. Slava Josefu Králu!

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Litijsko učiteljsko društvo hospituje dne 16. t. m. v Št. Vidu. Poučuje gđe. Justina Eržen: „Bučelica in golobček.“ Začetek ob 1/2 10. dop. J. Zajec, predsednik.

Goriško.

Goriško okrajno učiteljsko društvo. Že v zadnji „Soči“ sem opisal žalostno slavje o odkritju nagrobnega spomenika blagopokojnemu tovarišu Antonu Bajcu v Renčah dne 18. pr. m. Po sv. maši smo s tožnimi srci poslušali ginjaive pesmi nagrobnice, ki jih je peval vrli renški pevski zbor, pomnožen s pevci-učitelji pod spretnim vodstvom tovariša Vižintina, s katerim so zavedni Renčani dobili vrednega naslednika nepozabnemu našemu Antonu. S svojim dovršenim govorom je razžalostil tovariš Edvard Prinčič naša srca in izvalil iz naših oči bridko solzo — najjasnejši dokaz neskaljenega spomina in ljubavi do onega, katerega smo s tem zadnjim slovesno-žalostnim činom proslavili v največjo srčno tolažbo njegovih zapuščenih — blage gospe vdove in dveh dražestnih hčera. Skrivnostni najiskrenejši vzdihljaj: „Slava njegovemu spominu in večnaja mu pamjat!“, je zavalovil v naših ljubečih srcih in se vzdignil na presunljivo tožen poziv spretnega govornika k prestolu Vsemogočnega, ki edino pravično sodi blagonosno učiteljsko delovanje. Blagopokojnikov plemeniti duh je bival med nami in se prepričal, da so istinite besede, vklesane na prizmi njegovega lepega nagrobnika:

„Vsak pobratim Tvoj učitelj
solze briše ob gonili,
bil si nam prijatelj mili,
deci vzorni bil vzgojitelj!“

Isti dan smo v Renčah ustanovili podružnico goriškega okrajnega učit. društva za goriško okolico. S to podružnico smo zopet utrdili svoje kolegijalne vezi z novo čvrsto bratsko organizacijo v trdaem prepričanju, da ne razrušijo naših tesnih bratskih vrst niti najhujši in najmogočnejši klevetniki našega stanu. Sveta nam bodi ta sedanja čvrsta organizacija, ki nas mora dovesti do boljše bodočnosti, do popolne stanovske svobode, do ugleda in uspešnega dela za omiko in napredek našega naroda! Slehera tovaršica, slehern tovariš bodi delaven in požrtvovalen član naše organizacije, ne pa parasit na njenem telesu.

Zborovanje je vodil v imenu osnovalnega odbora Rudolf Vižintin, nadučitelj v Renčah. Vpisalo se je takoj lepo število članov, in vsekako je upati, da vstopijo vsi k tej podružnici, ki nam obeta razviti najlepše delovanje v goriški okolici in redne bratske sestanke ob četrtkih v naši solčni Gorici. Izvoljeni so bili v odbor po listkih skoraj soglasno: načelnikom Leopold Furlani, nadučitelj v Št. Andrežu; namestnikom Matija Lavrenčič, nadučitelj v Št. Petru; tajnikom Amalija Jelšek, učiteljica v Dornbergu; blagajnikom Rudolf Vižintin, nadučitelj v Renčah ter Josip Orel, nadučitelj v Prvačini, Ida Vergna, učiteljica v Št. Andrežu, in Urh Pavlica, učitelj v Bukovici, odbornikom. Imena vrlih tovaršic in tovarišev v načelstvu so nam porok, da bo ta podružnica cvetela, rasla in se množila ter obilen sad rodila v blagor našega stanu.

Z izbornimi idejami so v daljših govorih živahno začrtovali naše bodoče delovanje tovariši starosta Tomaž Jug, Franc Bajt, vrla tovaršica Krsnikova, gg. Križman, Možina, Orel, Lavrenčič, Urbančič, Kutin in drugi. Vse te se po željah vrlega načelnika tovaršica Furlanija sklopi v lepa dovršena poročila za prihodnje podružnično zborovanje, ki bo še pred sklepom šol. leta v Gorici. Slišali smo tudi željo, da bi se naši tovariši v Brdih nekoliko zdramili s svojo podružnico. Tudi okrajna učiteljska društva za sežanski in tolminski okraj naj se reorganizujejo po teh podružnicah, da bodo posamezna načelstva tekmovala med seboj v marljivejšem delovanju za procvet šolstva in učiteljstva, ker jih v sedANJI organizaciji ovira v stanovskem gibanju geografska leža njih raztresenih in goratih okrajev. Nekoliko več živahnosti bi bilo želeti vkljub temu po mnenju raznih govornikov na Krasu in še bolj na Tolminskem. Zaupati moramo edino le svoji moči, ki se javlja in množi edino le v čvrsti organizaciji! Na delo!

Razšli smo se iz prijaznih Renč v trdni zavesti, da smo isti dan še bolj utrdili svoje kolegijalne vezi, ki ne popokajo ob najhujšem gromu in strelu proti našim vrstam, z živo željo v bratskih srcih: „Ti naša čila najnovejša podružnica, cveti, rasti in množi se!“
Alojsij.

Vestnik.

Učiteljski konvikt. Tvrška M. Grubbauer v Linu 100 K. Do sedaj je imela ta tvrška navado, da je darovala vsako leto več tisoč zvezkov za ubožne otroke; odsihdob bo pa mesto tega darovala vsako leto primerno vsoto učiteljskemu konviktu v Ljubljani, in to toliko več, čim več odjemalcev bo imela. — Gospa Ivana Klinar z Bleda namesto venca na krsto r. g. Fr. Ksav. Souvana 20 K. J. Dimnik, blagajnik.

Značilna volitev v c. kr. mestni šolski svet v Ljubljani. Dne 2. t. m. je volilo ljubljansko učiteljstvo dva svoja zastopnika v c. kr. mestni šolski svet. Oddanih je bilo 43 glasovnic. Od teh je dobil nadučitelj Gabršek 27 glasov, učitelj Jelenc 19, učitelj Gangl in nadučitelj Črnagoj po 12 glasov. Izvoljen je bil samo Gabršek, v ožjo volitev so pa prišli Jelenc, Črnagoj in Gangl. Pri tej volitvi je dobil Jelenc 19, Gangl 16 in Črnagoj 7 glasov. Izvoljen je bil torej Jelenc, ki pa izjavi, da izvolitve ne more sprejeti. Vršila se je ožja volitev med Črnagojem in Ganglom, pri kateri je dobil Gangl 38 glasov, ki pa tudi izjavi, da izvolitve ne sprejme, takisto se izjavi tudi Črnagoj, da ne more v slučaju izvolitve sprejeti mandata. Vršila se je torej čisto nova volitev, pri kateri je bil izvoljen z 20 glasovi učitelj Režek, ki se izjavi, da sprejme izvolitev. — Ravnatelj Šubic, ki je bil v c. kr. mestnem šolskem svetu zastopnik mestne občine ljubljanske, je tudi odložil svoj mandat. — Signum temporis!

V ustanovnem zavodu za gluhoneme v Ljubljani je sklepna izkušnja gojencev in gojenk dne 14. t. m. ob 9. uri dopoldne.

Koncert abiturijentov obeh tukajšnjih c. kr. učiteljskih se vrši v torek, 14. t. m. v veliki čitalnični dvorani „Narod. doma“ na korist „Učiteljskemu konviktu“. Vzpored